

Ο Έρωτας

της Ε. Τσολακίδου
δημοσιογράφου

Ο έρωτας είναι ένα χιλιοσυζητημένο θέμα που με τις ποικίλες μορφές του αναλόγως εποχής, επηρεάζει τη ζωή μας και διαμορφώνει την κοινωνική συμπεριφορά μας.

Αιώνες τώρα ο έρωτας θεωρείται ο κεντρικός άξονας του γυναικείου ενδιαφέροντος.

Γίνεται έτσι ένας σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στην προτεραιότητα που αποδίδει η γυναίκα στον έρωτα και σ' αυτήν που αποδίδει ο άντρας.

Η δημιουργική δουλειά ή η επαγγελματική επιτυχία βρίσκονται στην πρώτη σειρά των κοινωνικών επιδιώξεων του άντρα.

Αυτή του η φιλοδοξία μαζί με το συναίσθημα ευθύνης που το καλλιεργεί ο περιγυρός του να εξοικονομεί με ευχέρεια «τα προς το ζειν», τοποθετεί τον έρωτα σε δεύτερη μοίρα.

Η επαγγελματική του επιτυχία είναι η επιβράβευση αυτής της αξιολόγησης. Αντίθετα για την γυναίκα τις πιο πολλές φορές είναι ο σκοπός της ζωής της. Αυτός που επισφραγίζει την κοινωνική της επιτυχία. Συχνά ο γάμος που την προωθεί σε υψηλότερη οικονομική τάξη θεωρείται ο πλέον ενδεξιγμένος.

Η αυτοδύναμη κοινωνική και επαγγελματική ανάδειξη της γυναίκας, επιτυγχάνεται δυσκολότερα και σπάνια αναγνωρίζεται.

Γι' αυτό ενδίδει πολλές φορές στην εύκολη επιλογή που είναι η ανεύρεση του επιτυχημένου επαγγελματικά ερωτικού συντρόφου.

Μ' αυτόν τον τρόπο επιβεβαιώνεται το γνωμικό ότι: «πίσω από κάθε πετυχημένο άντρα κρύβεται μια γυναίκα». Έτσι απ' όλη αυτήν την προσπάθεια η γυναίκα κερδίζει την αφάνειά της, ενώ ο σύντροφός της καρπώνεται τα ουσιαστικά ωφέλη της επιτυχίας του.

Σύμφωνα με αυτά τα κριτήρια επιλογής συντρόφου, ο έρωτας εμφανίζεται σα μια ανταλλαγή ουσιαστικών προσόντων όπου το ένα χάρισμα-προσόν του ενός συντρόφου εξισορροπεί με το προσόν του άλλου ερωτικού συντρόφου.

Επί πλέον η γυναίκα μπορεί ν' ανταποκριθεί στο «ιδεώδες» που ο άντρας έχει σχηματίσει στο νου του, μόνο όταν υποταχθεί στο γυναικείο πρότυπο που της υπαγορεύει η κοινωνική και οικονομική θέση του. Ο ίδιος επιθυμεί μια γυναίκα-σύζυγο όταν έχει τη δυνατότητα ελέγχου των πράξεων της. Ο έλεγχος αυτός είναι αδύνατος σε μια ισότιμη σχέση ή στην περίπτωση

ση της μεγαλύτερης επαγγελματικής επιτυχίας της γυναίκας. Άλλωστε μια γυναίκα έξυπνη και καλλιεργημένη της οποίας η συμπεριφορά δεν μπαίνει σε καλούπια, απορρίπτεται γιά μόνιμη σύντροφος.

Αντιμετωπίζεται περισσότερο σα μια ενδιαφέρουσα ανεπίσημη συντροφιά η οποία μελαγχολεί τον άντρα γιατί μπορεί να την αισθανθεί μόνο «εξωσυζυγικά». Από την άλλη πλευρά όμως η σχέση αυτή τον βολεύει γιατί έτσι αποδεικνύει την ανεξαρτησία του.

Ο έρωτας αντιπροσωπεύει την αμοιβαία φυσική έλξη δύο ατόμων που ολοκληρώνεται με την συναισθηματική πληρότητα.

Όμως πώς είναι δυνατόν ν' αναπτυχθεί ένα αμοιβαίο αίσθημα μεταξύ των δύο φύλων όταν και οι δύο σύντροφοι δεν αφηθούν ελεύθεροι στην ερωτική τους διάθεση;

Όταν η ερωτική αντιμετώπιση τους είναι διαφορετική εφ' όσον ο άντρας αποφεύγει συνήθως να γίνει συναισθηματικά τρωτός έχοντας τον φόβο της απώλειας του ερωτικού ελέγχου;

Μ' αυτόν τον τρόπο η γυναίκα είναι πιο επιρρεπής στην εξάρτησή της και πιο ευάλωτη στις απαιτήσεις του συντρόφου της.

Βέβαια το πρώτο διάστημα γνωριμίας του ζευγαριού η συμπεριφορά αμοιωτέρων είναι πιο συμβιβαστική. Οι ερωτευμένοι έχουν τη δυνατότητα να υπερνικήσουν τις αναστολές και τα ταμπού που δημιουργούνται από τα κατεστημένα πρότυπα της κοινωνικής συμπεριφοράς τους.

Αργότερα όμως όταν το ερωτικό στοιχείο ξεφτίσει και διαταραχθεί η ισορροπία της ερωτικής τους ζωής, μεταβάλλεται και η ισορροπία ολόκληρης της ζωής τους. Ιδιαίτερα της γυναίκας που έχει μάθει να εξαρτά απόλυτα την ευτυχία της και την ολοκλήρωσή της από την συναισθηματική της κατάσταση.

Τις περισσότερες φορές εκλείπει η αυτοπεποίθηση της γυναίκας ώστε να κρατηθεί η καλή σχέση με τον εαυτό της μετά από μια ερωτική απογοήτευση.

Η οικονομική της εξάρτηση, η ανασφάλεια και η έλλειψη αυτοπεποίθησης είναι οι βασικές αιτίες που η γυναίκα δεν χωρίζει το σύντροφό της έστω κι αν η σχέση της δεν καλύπτει τις προσωπικές της ανάγκες. Έτσι κατοχυρώνεται η αντρική κυριαρχία στο ερωτικό παιχνίδι.

Εξαιρέση αυτού του κανόνα πολλές φορές αποτελεί η ανεξάρτητη κοινωνικά, οικονομικά και συναισθηματικά γυναίκα, η οποία είναι στόχος αποδοκιμασίας του αντρικού φύλου γιατί παρεκκλίνει από τον κατεστημένο κοινωνικό ρόλο της.

Στην πραγματικότητα ο έρωτας μεταξύ των ατόμων που ταιριάζουν κοινωνικά, ταξικά, πνευματικά είναι ο πιο υγιής και αληθινός γιατί δεν καθορίζεται από τις κοινωνικές σκοπιμότητες, αλλά εκφράζεται μέσα από την πραγματική ερωτική τους διάθεση.

Μπορεί όμως η γυναίκα να εκδηλώσει χωρίς ταμπού και προκαταλήψεις την ερωτική της διάθεση σ' έναν άντρα; Δεν κινδυνεύει να παρεξηγηθεί ή να ταυτισθεί με μια «ανήθικη»; Το πρότυπο της συγκρατημένης ερωτικής συμπεριφοράς της δεν επιδέχεται την ελεύθερή έκφρασή της ή την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας της. Στο ίδιο πρότυπο άλλωστε βασίζεται και ο λεγόμενος «αγνός» έρωτας. Στη σχέση αυτή δεν υπάρχουν περιθώρια σεξουαλικής επαφής. Μόνο για τον άντρα δίνεται η διέξοδος της σεξουαλικής σχέσης με άλλη γυναίκα. Ο «αγνός» έρωτας είναι επομένως μια σχέση που στηρίζεται στην άνιση σεξουαλική συμπεριφορά των δύο φύλων. Οι άντρες οι οποίοι αποδέχονται αυτές τις «αγνές» σχέσεις μπορεί να κολακεύουν τη γυναίκα ή ν' ανοίγουν την πόρτα για να περάσει πρώτη, αλλά σπάνια υποστηρίζουν την ισότητά της. Είναι οι ίδιοι που υπερδύουν την προσωπικότητα με την σεξουαλική συμπεριφορά της ή τα φυσικά της χάρισμα με την ατομικότητά της.

Έτσι μια γυναίκα μπορεί να εκτιμηθεί ανάλογα με το αν έχει ωραίες γάμπες και όχι με το αν είναι μορφωμένη ή έξυπνη. Οι αντρικές εκφράσεις του τύπου «μ' αρέσει

γιατί έχει ωραία πόδια» είναι συνηθισμένες.

Σπάνια όμως ακούει την έκφραση: «Μ' αρέσει γιατί είναι έξυπνη».

Από την άλλη πλευρά ορισμένες γυναίκες αποδέχονται την αντιμετώπιση αυτή καλοπίζοντας υπερβολικά την έξω τους εμφάνιση, και αφήνοντας ακαλλιέργητη και απαίδευτη την προσωπικότητά τους.

Η αφιέρωση αρκετού χρόνου της γυναίκας για τον καλοπισμό της και η μη αναζήτηση παρόμοιων εξωτερικών γνωρισμάτων στην εμφάνιση του άντρα, υποδηλώνει την άνιση αντιμετώπιση των πλεονεκτημάτων του καθ' ενός από τα δύο φύλα. Για παράδειγμα η γυναίκα δεν ενδιαφέρεται και τόσο για την εξωτερική εμφάνιση του άντρα όσο για το αν είναι έξυπνος ή μορφωμένος. Τελικά υπερέχει ο άντρας στο ζευγάρι αφού παρουσιάζεται με την ιδιότητα του «πνευματικού» στη σχέση.

Όμως υπάρχει μια αντιφατικότητα στην αντρική συμπεριφορά εφ' όσον ο άντρας δεν αποζητά την ίδια πνευματικότητα από τη γυναίκα, αλλά προσκολλάται σ' ένα φτιαχτό πρότυπο μιας βιομηχανοποιημένης μόδας.

Έχουν όμως δημιουργηθεί και βιομηχανοποιημένα πρότυπα αντρών. Ο δυνατός άντρας ο γεμάτος αυτοπεποίθηση, ο ευκατάστατος, ο εμφανησιακά φτιαγμένος μ' ένα συγκεκριμένο στυλ εμπνέει στη γυναίκα ερωτισμό. Κι' αυτό άλλωστε επιδιώκουν άντρας και γυναίκα μιμούμενοι τα σερβιρισμένα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

πρότυπα.

Όταν όμως, ειδικά η γυναίκα, ξεπεράσει την εμφάνιση του άντρα και διεισδύσει στον πραγματικό ψυχισμό του τότε πιθανόν μπορεί να διαπιστώσει ότι δεν είναι σύμφωνος με το πρότυπο που την ενέπνευσε. Σ' αυτήν την περίπτωση ο ίδιος αισθάνεται ανασφαλής και απογυμνωμένος από τις επιφανειακές ψεύτικες εντυπώσεις που προκαλεί. Έτσι θέλει να ξεφύγει από την κατάσταση που τον φέρνει αντιμετώπιση με την αλήθεια και τον κάνει να σκεφτεί τον πραγματικό εαυτό του. Ή ακόμα που του τονίζει πόσο διαφέρει από το δυναμικό πρότυπο που του επιβάλλεται. Γι' αυτό και δεν αποδέχεται μια έξυπνη γυναίκα η οποία μπορεί να κάνει αυτή τη διαφοροποίηση φανερά, ή που μπορεί να ταράξει τα νερά του ψυχισμού του με το να ξεσκεπάσει αυτό που ο ίδιος θέλει να καλύψει.

Μ' αυτόν τον τρόπο διαπιστώνει ότι οι άντρες δεν έχουν την αποκλειστικότητα στο ζήτημα του «ακέπτεσθαι» ή της καλλιέργειας του νου αλλά υπάρχουν και γυναίκες με παρόμοιες ιδιότητες. Μια άλλη γυναικεία αντίδραση στην αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος της είναι η υιοθέτηση της αντρικής συμπεριφοράς η οποία έρχεται σ' αντίθεση με τη γενικότερη διάθεση και ψυχосύνθεσή της.

Ο αποτυχημένος μιμητισμός του άλλου φύλου είναι μια λύση απόγνωσης αφού απορρίπτεται το φύλο της γυναίκας και παίζει το ερωτικό παιχνίδι με τους κατεστημέ-

νους αντρικούς κανόνες. Στην άλλη λύση που μπορεί να οδηγηθεί η γυναίκα είναι ν' ασπασθεί το γυναικείο πρότυπο της ερωτικής της συμπεριφοράς. Να μείνει δηλαδή υποδουλωμένη και περιχαρακωμένη από τον προσχεδιασμένο κοινωνικό ρόλο της. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να φερθεί σύμφωνα με τη θέλησή της παρά μόνο, σύμφωνα με την τήρηση των ενδεδειγμένων ερωτικών κανόνων. Όμως και οι δύο τρόποι αντιμετώπισης της άνισης κοινωνικής της θέσης δεν την απαλλάσσουν από τις διακρίσεις σε βάρος της. Ο μιμητισμός ή η υποταγή σε υποτιμητικούς ρόλους διαωνίζουν την ανισότητά της.

Ο σωστότερος τρόπος αντιμετώπισης της δεδομένης συμπεριφοράς της, είναι να προσπαθήσει να την αλλάξει χωρίς ν' απορρίψει την φύση της ή να υποταχθεί στο δοσμένο κοινωνικό ρόλο της.

Σε μια ερωτική σχέση ο συναισθηματισμός και η ευαισθησία της γυναίκας δεν πρέπει να καταπιέζεται χάριν του κοινωνικού ορθολογισμού. Ούτε να μετριάζεται η ενεργητικότητα και η πρωτοβουλία της προκειμένου να γίνει αποδεκτή από το σύντροφό της. Όταν η γυναίκα κατορθώσει να συνταιριάξει το συναισθηματικό προσωπικό στοιχείο με το ορθολογικό κοινωνικό τότε έχει καταφέρει να ξεφύγει από την δεδομένη και προκαθορισμένη κατεύθυνση που αιώνες τώρα χαράσσεται στα πλαίσια της ανισότητας και των διακρίσεων σε βάρος της.

